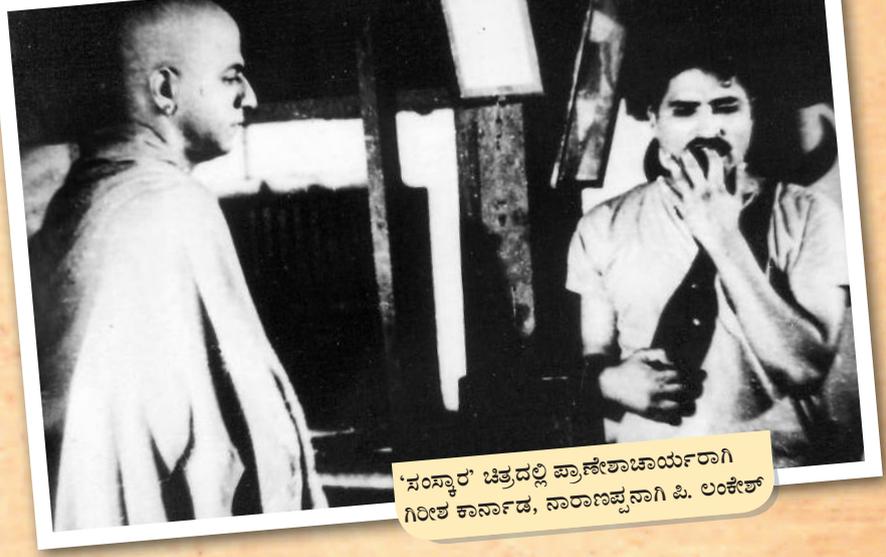

(1972) ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಕಾರ್ನಾಡರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಈ ಚಿತ್ರದ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಿ.ವಿ. ಅಯ್ಯರ್ ಅವರದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ಪುನರಂಜನಾತ್ಮಕ ಸಿನಿಮಾಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಯ್ಯರ್ ಒಲವು, ಗಿರೀಶರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಸಿನಿಮಾ ಮೂಲಕ ಪರ್ಯಾಯ ಸಿನಿಮಾಗಳತ್ತ ಹೊರಳಿತು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಈ ಚಿತ್ರದ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಹಾಗೂ ಕಾರಂತರ ಜೋಡಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿರ್ದೇಶಕ ಪುರಸ್ಕಾರವೂ ದೊರೆಯಿತು. ಈ ಮೂಲಕ, ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಮೊದಲಿಗರು ಎನ್ನುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಈ ಜೋಡಿಯದಾಯಿತು.

‘ವಂಶವೃಕ್ಷ’ದ ನಂತರ ಕಾರ್ನಾಡರ ಚಿತ್ರ ಹರಿದಿದ್ದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಆಲನಹಳ್ಳಿಯವರ ‘ಕಾಡು’ ಕಿರು ಕಾದಂಬರಿಯ ಬಗ್ಗೆ. ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಮುನ್ನವೇ ಕಾದಂಬರಿ ಓದಿದ್ದ ಕಾರ್ನಾಡರು, ಪುಸ್ತಕದ ಬೆನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ದಟ್ಟ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಕಾದಂಬರಿಯ ಧ್ವನಿಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯೇ ಆಲನಹಳ್ಳಿಯವರ ಕೃತಿಯನ್ನು ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

‘ಕಾಡು’ (1974) ಚಿತ್ರ ಕೂಡ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿತು. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನ ನಟನೆಗಾಗಿ ಪ್ರೇಮಾ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಟ ಹಾಗೂ ಜಿ.ಎಸ್. ನಟರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಾಲನಟ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತದ್ದು ವಿಶೇಷ.

‘ತಬ್ಬಲಿಯು ನೀನಾದೆ ಮಗನೆ’ (1977) ಕಾರ್ನಾಡರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೂರನೇ ಸಿನಿಮಾ. ಚೊಚ್ಚಿಲ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಈ ಚಿತ್ರಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ - ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ನಾಡ-ಕಾರಂತರ ಜೋಡಿ

‘ಸಂಸ್ಕಾರ’ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಾಯರಾಗಿ ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡ, ನಾರಾಣಪ್ಪನಾಗಿ ಪಿ. ಲಂಕೇಶ್

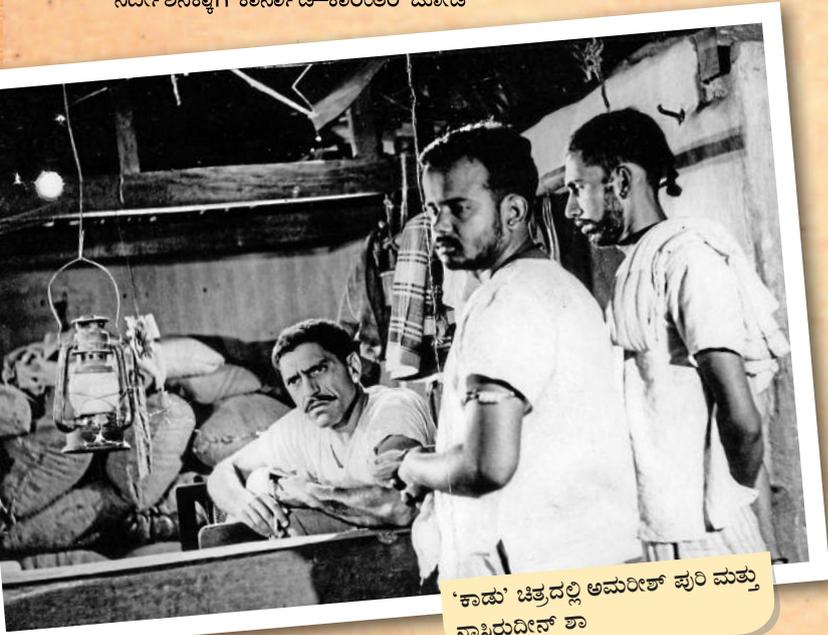
ಇಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆಯುವ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ನಾಡರ ಸಿನಿಮಾ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆಯ ಶಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ನಾಸಿರುದ್ದೀನ್ ಶಾ ತಾರಾಗಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು ಈ ಚಿತ್ರದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ.

‘ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ’ (1978) ಕಾರ್ನಾಡರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿನಿಮಾ. ಜಪಾನಿ ಸಿನಿಮಾ ಕರ್ತೃ ಕುರುಸೋವಾ ಅವರ ‘ಸೆವೆನ್ ಸಮುರಾಯ್’ ಚಿತ್ರದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿದ್ದರೂ, ಆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸೊಗಡಿದ್ದುದು, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬರೆದದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ. ‘ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ’ ಮೂಲಕ ನಾಯಕನಟನಾಗಿ ಶಂಕರ್‌ನಾಗ್ ಅವರನ್ನು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಕಾರ್ನಾಡರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

‘ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಗಡಿತಿ’ (1999) ಕಾರ್ನಾಡರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಚಿತ್ರ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಬೃಹತ್ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ದೃಶ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಿನಿಮಾ ಚಿತ್ರರಸಿಕರ ಗಮನಸೆಳೆಯಿತು. ನಿರ್ದೇಶನದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ನಾಡರು ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ್ದರು. ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ ಜನಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯದೆ ಹೋದರೂ, ಪ್ರಥಮ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿತು. ತಾರಾ ಅವರ ನಟನೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶಶಿಧರ ಅಡಪರ ಕಲಾನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕಾಗಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ದೊರೆತವು.

ತಮ್ಮ ನಿರ್ದೇಶನದ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ನಾಡರು ಕನ್ನಡದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಸ್ವತಃ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಾಟಕಕಾರರಾದ ಅವರು, ತಮ್ಮ ಯಾವ ಕಥನಗಳನ್ನೂ ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸದೆ ಹೋದುದು ಕೂಡ ಒಂದು ಕುತೂಹಲಕರ ಸಂಗತಿಯೇ.

ಸುಮಾರು ಐದು ದಶಕಗಳ ಸಿನಿಮಾ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ನಾಡರು ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೆರಳೆಣಿಕೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರು. ನಟನಾಗಿ ಪಡೆದ ಖ್ಯಾತಿ ಹಾಗೂ ಅವಕಾಶಗಳು ಅವರೊಳಗಿನ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕದ ನಂತರ ಮಸುಕುಗೊಳಿಸಿದವು. ಆದರೂ, ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲ ಸಿನಿಮಾ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡರದು ಅಚ್ಚಳಿಯದ ಹೆಸರು. ಈಗ ಕಾರ್ನಾಡರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ರಂಗಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಿಸುವ ಸವಾಲನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಯುವ ನಿರ್ದೇಶಕರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರೇ? ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ, ಆ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಾರ್ನಾಡರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯಾದೀತು.

‘ಕಾಡು’ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಮೀರ್ ಪುರಿ ಮತ್ತು ನಾಸಿರುದ್ದೀನ್ ಶಾ